

Metodiskais materiāls pašvaldībām par domes un komiteju sēžu organizēšanu attālināti ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa izsludināšanas laikā.

Ministru kabinets 2020.gada 12.martā izdeva rīkojumu Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (*pēdējie grozījumi 19.03.2020.*) (turpmāk tekstā – Rīkojums). Saskaņā ar Rīkojuma 1.punktu visā valsts teritorijā ir izsludināta ārkārtējā situācija no lēmuma pieņemšanas brīža līdz 2020.gada 14.aprīlim ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību ārkārtējās situācijas spēkā esamības laikā. Rīkojuma 4.punkts paredz, ka ārkārtējās situācijas laikā valsts un pašvaldību iestādēm nepieciešams izvērtēt un iespēju robežās nodrošināt klātienē pakalpojumu sniegšanu attālināti.

Atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” (turpmāk tekstā – Likums) 34.panta pirmajai un otrajai daļai domes sēde var notikt, ja tajā piedalās vairāk nekā puse no domes deputātiem. Ja domes deputāts sēdes laikā atrodas citā vietā un veselības stāvokļa vai komandējuma dēļ nevar ierasties domes sēdes norises vietā, domes priekšsēdētājs var noteikt, ka domes sēdes norisē tiek izmantota videokonference (attēla un skaņas pārraide reālajā laikā), ja šāda iespēja ir noteikta pašvaldības nolikumā un klātneesošais domes deputāts ir reģistrējies dalībai domes sēdē pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā. Domes deputāts uzskatāms par klātesošu domes sēdē un ir tiesīgs piedalīties balsošanā, neatrodoties sēdes norises vietā, ja viņam ir nodrošināta tehniska iespēja piedalīties sēdē ar videokonferences palīdzību un ir nodrošināta elektroniskā balsošana tiešsaistē.

Analoģiska pieejam ir domes komiteju sēdēm, atbilstoši šā Likuma 56.panta kārtībai.

Likuma “Par pašvaldībām” 34. un 56.panti noteic, ka obligāti jānodrošina, ka sēdes norisē tiek izmantota videokonference (attēla un skaņas pārraide reālajā laikā). Otrs nosacījums - klātneesošais domes deputāts ir reģistrējies dalībai domes sēdē pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā. Šeit pašvaldībām ir lielāka rīcības brīvi risinājumu piemērošanā – izmantot tehniskos risinājumus – deputāts reģistrējās un fiksē savus balsojumus lietvedības sistēmā vai citā e-risinājuma rīkā, kas ļauj nofiksēt gan reģistrāciju, gan balsojumu, vai, piemēram, piesaka savu dalību sēdei attālināti domes priekšsēdētājam vai protokolētājam elektroniski, un jau noformēto domes sēdes protokolu saskaņo lietvedības sistēmā vai apliecina ar elektronisko parakstu.

Ārkārtējās situācijas izsludināšana visā valsts teritorijā ir pietiekošs pamats, lai pašvaldības lemtu par nepieciešamajiem grozījumiem pašvaldību nolikumos, paredzot kārtību, jā tāda nav paredzēta, kādā dalība domes sēdēs un komiteju sēdēs var tikt nodrošināta personām esot attālināti, proti, videokonferences režīmā.

Lai atvieglotu šo normu praktisku pielietošanu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir izstrādājusi iespējamo grozījumu pašvaldības nolikumā paraugu. 1. un 2.punkts paredz vispārīgas normas, kad attālināti domes vai komitejas sēdēs var piedalīties atsevišķi deputāti, 3.punkts nosaka, ka ārkārtējās situācijas vai izņēmuma stāvokļa laikā domes un komitejas sēdes var notikt attālināti. Dažādās krāsās iezīmētie teksti ir iespējamie alternatīvie risinājumi deputātu reģistrācijai un balsojuma apliecināšanai.

Iespējamie grozījumi pašvaldību nolikumos:

1.Papildināt Saistošos noteikumus ar 00.¹punktu šādā redakcijā:

“Ja komitejas loceklis sēdes laikā atrodas citā vietā komandējuma dēļ vai nevar ierasties komitejas sēdes norises vietā veselības stāvokļa dēļ, komitejas priekšsēdētājs var noteikt, ka komitejas sēdes norisē tiek izmantota videokonference (attēla un skaņas pārraide reālajā laikā), ja komitejas sēdes norises vietā klātneesošais komitejas loceklis ir reģistrējies dalībai komitejas sēdē **Lietvedības programmā/izmantojot e-risinājuma rīku (attiecīgi norādot kādu, piemēram Microsoft Teams/elektroniski nosūtot pieteikumu par dalību attālināti komitejas priekšsēdētājam/protokolētājam/** . Savu balsojumu par izskatāmo lēmumprojektu komitejas sēdes norises vietā klātneesošais komitejas loceklis apstiprina **elektroniskā balsošanā tiešsaistē Lietvedības programmā/ saskaņojot komitejas sēdes protokolu Lietvedības sistēmā vai citā e-risinājuma rīkā/ parakstot komitejas sēdes protokolu ar elektronisko parakstu.**”

2.Papildināt Saistošos noteikumus ar 000.¹punktu šādā redakcijā:

“Ja domes deputāts sēdes laikā atrodas citā vietā komandējuma dēļ vai nevar ierasties domes sēdes norises vietā veselības stāvokļa dēļ, domes priekšsēdētājs var noteikt, ka domes sēdes norisē tiek izmantota videokonference (attēla un skaņas pārraide reālajā laikā), ja domes sēdes norises vietā klātneesošais domes deputāts ir reģistrējies dalībai domes sēdē **Lietvedības programmā/izmantojot e-risinājuma rīku (attiecīgi norādot kādu, piemēram Microsoft Teams/elektroniski nosūtot pieteikumu par dalību attālināti domes priekšsēdētājam/protokolētājam/** . Savu balsojumu par izskatāmo lēmumprojektu domes sēdes norises vietā klātneesošais domes deputāts apstiprina **elektroniskā balsošanā tiešsaistē Lietvedības programmā/ saskaņojot domes sēdes protokolu Lietvedības sistēmā vai citā e-risinājuma rīkā/ parakstot domes sēdes protokolu ar elektronisko parakstu.**”

3.Papildināt Saistošo noteikumu Noslēguma jautājumus ar 0¹punktu šādā redakcijā:

Laikā, kad valstī, valsts daļā vai administratīvās teritorijas daļā ir izsludināta ārkārtējā situācija vai izņēmuma stāvoklis, kas saistīts ar veselības apdraudējumu vai ir noteikti pārvietošanās ierobežojumi, domes priekšsēdētājs ar rīkojumu var noteikt, ka ārkārtējās situācijas vai izņēmuma stāvokļa laikā domes un komiteju sēdes notiek attālināti, ievērojot 00.¹ un 000.¹punktos minētos nosacījumus. Domes priekšsēdētāja rīkojumā norāda, kādā veidā sabiedrība tiek informēta par attālinātās domes vai komitejas sēdes norisi.

Piemēram: **tiek nodrošināta domes vai komitejas sēdes translācija tiešsaistē pašvaldības domes mājas lapā internetā/ domes vai komitejas sēdes video vai audio ieraksts tiek ievietots pašvaldības domes mājas lapā internetā.**